

2. ZÁKLADNÍ ŠKOLA, RAKOVNÍK, Husovo náměstí 3

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ

PROGRAM

PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Údaje o školní družině

Školní družina 2. základní školy, Rakovník, Husovo náměstí 3
269 01 Rakovník
IZO 114 100 209
tel.: 313251260, fax: 313251264
mail: brabec.z@2zsrako.cz , 2zsrako@2zsrako.cz
webové stránky: www.2zsrako.cz

zřizovatel školy

Město Rakovník
IČO 00244309
Adresa
Husovo náměstí 27
269 01 Rakovník

ředitel školy:

Mgr. Zdeněk Brabec

vedoucí vychovatelka:

Hedvika Bortová

.....
Mgr. Zdeněk Brabec
ředitel školy

razítko školy

I. Charakteristika školní družiny

Umístění: Pavilon MŠ V Parku, tzv. Vila v ulici Fr. Diepolta, Stará pošta a Žižkovo náměstí 168

Provoz družiny: v pracovní den před vyučováním 6:30 – 7:35, po vyučování do 17:00 hodin, od 15:00 hodin se oddělení spojují.

Počet oddělení: 7

Věk žáků: 6 – 11 let (1. - 5. ročník), přednostně jsou přijímáni žáci 1. a 2. ročníku

Kapacita družiny: 175 žáků

Počet vychovatelek: 7

Vedoucí vychovatelka: Hedvika Bortová

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2016

Personální obsazení:

Ve školní družině pracuje 7 vychovatelek. Zpravidla splňují požadavky na předepsanou odbornou způsobilost.

Žáci jsou rozděleni do sedmi věkově smíšených oddělení. Naše činnost vychází z pedagogiky volného času. Cílem je snaha o vytvoření místa pro aktivní odpočinek dětí po vyučování a zároveň přispět k cílenému ovlivňování jejich volného času. Usilujeme, aby výsledkem byla pohoda a prožitok žáků, jejich zaujetí pro činnost, radostné prožití pobytu v naší družině.

Ekonomické podmínky:

Poplatek za školní družinu činí 100,- Kč měsíčně. Platba probíhá ve dvou splátkách – 1. splátka 500,- Kč do 23. 9.

- 2. splátka 500,- Kč do 23. 2.

Materiální zabezpečení:

K nezbytným požadavkům na prostředí, ve kterém probíhají činnosti volného času žáka, patří:

- bezpečnost
- snadné udržování pořádku a čistoty
- nehlučnost, řádné osvětlení
- dostatek prostoru
- přiměřený, čistý a hygienicky dobře udržovatelný a věku žáků odpovídající nábytek

Pro každodenní činnost využíváme jednak prostory MŠ V Parku, kde máme umístěny 3 oddělení družiny a vlastní prostory v tzv. Vile a na Žižkově náměstí, č. p. 168. První dva jmenované objekty spolu sousedí a žáci mohou využívat velkou zahradu v prostorách tzv. Vily. Pro ranní družinu jsou využívány prostory na Staré poště a na Žižkově náměstí.

Vybavením a uspořádáním odpovídají prostory potřebám žáka mladšího školního věku. Vlastní prostor umožňuje příležitost k odpočinku, k samotné intelektuální aktivitě i k různým zájmovým činnostem i ke hrám.

Do vybavení školní družiny patří stolní hry, stavebnice, sportovní náčiní, dětské časopisy, knihy. Školní družina je také vybavena audiovizuální technikou, televizí i přehrávačem DVD. Vychovatelka zodpovídá za bezpečnost žáka, za pořádek v oddělení školní družiny i za celkový estetický vzhled oddělení.

II. Charakteristika a konkrétní cíle vzdělávacího programu ŠD

Při tvorbě školního vzdělávacího procesu zachováváme kurikulární přístup a snažíme se, aby se jednotlivé činnosti doplňovaly, navazovaly u žáka odpovídající zážitky, podněcovaly poznávací procesy a pomáhaly posilovat žádoucí kompetence. Zájmové vzdělávání ve školní družině má obohacovat denní program žáka, zajistit odborné pedagogické vedení při odpočinkových i zájmových činnostech a maximálně podporovat jeho individuální rozvoj. Školní družina nabízí činnosti podnětné, zajímavé a obsahově bohaté. Žák se zde může přirozeným dětským způsobem projevat, zaměstnávat a věnovat se zábavě. Školní družina poskytuje bezpečné prostředí, a to nejen z hlediska fyzického zdraví, ale i dobrých podmínek pro emociální a sociální rozvoj.

Cílem vzdělávání ve školní družině je vychovávat žáka k využívání volného času a vybavovat žáka dostatkem námětů pro využití volného času. Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Naplňování cílů ve školní družině se uskutečňuje formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou spontánních aktivit. Školní družina umožňuje odpočinkové činnosti (aktivní i klidové) a přípravu na vyučování.

Vzdělávací program pro základní vzdělávání stanovuje kompetence pro školní výuku, na které školní družina navazuje a rozšiřuje o kompetence k trávení volného času. Kompetence představují soubor znalostí rozvinutých do schopností a povýšených na dovednosti, které žák umí využívat v praxi. Získané kompetence žák potřebuje pro svou osobní realizaci, k začlenění do společnosti a zaměstnání a odrážejí se i v projevovaných postojích. Při hodnocení žáka porovnáváme rozvoj žáka především v rámci jeho individuálního osobnostního vývoje, který se může lišit od pokroků, které jsou patrné u žáka jiného. Do školní družiny přichází žák s různou mírou

předchozích zkušeností, z různého sociálního prostředí, s odlišnými dispozicemi a také s odlišným zájmovým zaměřením. Ve školní družině podněcujeme žáka ke vzdělávání pouze na základě zájmu. Jednou činností budeme posilovat více kompetencí a půjde tedy o komplexní působení.

Kompetence rozvíjené u žáků:

1. Kompetence k učení:

- Učí se s chutí, započatou práci dokončí.
- Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, umí kriticky hodnotit své výkony.
- Učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi.
- Všímá si souvislostí mezi jevy, samostatně pozoruje a experimentuje.
- Umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů, získané poznatky dává do souvislostí.
- Uplatňuje zkušenosti v praktických situacích a v dalším učení.

2. Kompetence k řešení problémů:

- Všímá si dění problémů, které ho motivují k řešení podobných problémů a situací.
- Problém se učí pochopit, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách.
- Promýšlí a plánuje řešení problému.
- Při řešení situací nachází shodné, podobné a odlišné znaky, hledá způsoby řešení problémů.
- Ověřuje prakticky správné řešení problémů, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli.
- Rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně přichází s novým řešením, je kreativní.
- Dovede se přizpůsobit změnám, svá rozhodnutí se učí obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí, je iniciativní a podnikavý.
- Započaté činnosti dokončuje i v případě obtíží.

3. Kompetence komunikativní:

- Ovládá řeč i mimoslovní komunikaci.
- Myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami.
- Umí vyjádřit vlastní názor.
- Komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými.
- Účinně se zapojuje do diskuse, umí řešit konflikty.
- Dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky.
- Umí se vyjádřit i písemně a naslouchat druhým.
- Využívá informační a komunikační prostředky, z předkládaných informací si vybírá.

- Komunikuje kultivovaně.

4. Kompetence sociální a personální:

- Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit.
- Odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně.
- Samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky.
- Projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování.
- Podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu.
- Ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis.
- Respektuje dohodnutá pravidla, je schopen respektovat druhé.
- Je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.
- Ovládá a řídí své jednání a chování.

5. Kompetence občanské:

- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, vnímá spravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit.
- Chová se zodpovědně, dbá na osobní zdraví své i druhých.
- Respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí.
- Chápe, že rozvoj a udržení hodnot národa, jejichž význam se z pohledu jedince i generací může měnit, je podmíněn také ekonomickou situací.
- Váží si tradice a kulturního dědictví, které chrání.
- Projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

6. Kompetence pracovní:

- Vedeme ho k pozitivnímu vztahu k práci.
- Rozeznává různé materiály a učí se s nimi pracovat.
- Zvládá dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.
- Vytváří jednoduchými způsoby různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.
- Vždy pochválíme nejen kvalitně odvedenou práci, ale i snahu a píli.
- Vedeme k objektivnímu sebehodnocení a posuzování svých reálných možností.
- Zapojujeme do vytváření kritérií pro hodnocení.

7. Kompetence k trávení volného času:

- Účelně tráví volný čas, orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití.
- Vybírá si zájmové činnosti podle svých dispozic.
- Rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech.
- Rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací.

- Odmítne nevhodné nabídky pro trávení volného času.

Jednotlivé vzdělávací cíle jsou slučovány do rozvíjených kompetencí, které vybavují žáka činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi. Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou posilovány a rozvíjeny: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní a kompetence k trávení volného času.

III. Délka vzdělávání

Zájmové vzdělávání je poskytováno po dobu 10 měsíců – po dobu trvání školního roku.

Provoz ŠD je od 6.30 do 7.45 hod. a odpoledne od 11.35 do 17.00 hod.

Podmínky pro příchody a odchody žáků ze ŠD jsou uvedeny ve vnitřním řádu ŠD.

IV. Formy vzdělávání

Náplní práce školní družiny jsou zejména činnosti pravidelné, příležitostné akce a nabídka spontánních aktivit. Školní družina také umožňuje odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.

Pravidelná činnost:

Je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.

Příležitostné akce:

Nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností, přesahují zpravidla rámec jednoho oddělení a pořádají se ve spolupráci s DDM. Jsou to například besedy, karneval, exkurze, výlety, sportovní akce. Mezi příležitostné akce patří také různé projekty, které mohou být podle činnosti krátkodobé a dlouhodobé.

Spontánní aktivity:

Zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku (po organizované části pobytu v družině). Dále spontánní hry v tzv. koncové družině, kdy jsou slučovávána oddělení. Při těchto činnostech je zajišťována bezpečnost žáka. Navozujeme a podněcujeme jejich vlastní aktivity. Řízené a spontánní činnosti na sebe navazují.

Odpočinkové činnosti:

Chápeme nejen ve smyslu klidových činností (poslechové činnosti, individuální hry, klid po obědě), ale i jako aktivní odpočinek (rekreační

činnosti), který bude kompenzovat jednostrannou zátěž během školního vyučování – např. závodivé hry při pobytu venku.

Příprava na vyučování:

Nespočívá jen ve vypracování domácích úkolů, ale zahrnujeme do ní didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky, které žáci získali ve školním vyučování. Po dohodě s rodiči je možnost písemného vypracování domácích úkolů. Dbáme však zásad výkonové křivky a odpovídajícímu klidnému prostředí.

V. Obsah vzdělávacího programu

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

Při tvorbě školního vzdělávacího procesu se snažíme, aby se jednotlivé činnosti doplňovaly, navazovaly na sebe, navozovaly u žáka odpovídající zážitky, podněcovaly poznávací procesy a pomáhaly posilovat žádoucí kompetence. Seskupujeme je do tematických celků, které mohou odpovídat i tématům základního vzdělávání. K rozvoji, prohlubování a upevňování školních vědomostí a dovedností použijeme prostředky podle požadavků pedagogiky volného času. Při tvorbě obsahu vzdělávání vycházíme z možností a podmínek školní družiny, věkových zvláštností žáka, jeho zájmového zaměření.

Člověk a jeho svět:

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáka získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žák se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Utváří se tak prvotní ucelený obraz světa. Poznává sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamuje s místně i časově vzdálenějšími osobami, jevy a složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žák učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům. Při osvojování poznatků a dovedností se žák učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Toto téma poskytne žákovi základní vhled do problematiky člověka, společnosti, přírody, techniky a zdraví. Žák si utvoří základní představu o světě a životě, který jej obklopuje.

1. Místo, kde žijeme:

Tematický okruh zahrnuje poznávání nejbližšího okolí, organizaci života v rodině, ve škole, ve společnosti, ve městě. Zahrnou se sem tematické vycházky do okolí školy a školní družiny, pro prvňáky je důležitá cesta do školy a ze školy, poznávání různých služeb ve městě. Jde především o využití poznatků, které slouží jako motivace k dalším činnostem – tematická hra, vyprávění o tom, co si žák z návštěvy zapamatoval, případně výtvarné zpracování tohoto tématu. Neopomeneme regionální pohádky nebo pověsti. Zařadíme činnosti, které u žáka posilují vztah k místním tradicím – slavnosti, zvyky. Do tohoto celku řadíme i dopravní výchovu.

2. Lidé kolem nás:

V tomto tematickém okruhu si žák osvojuje zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomuje si význam a podstatu tolerance, empatie, vzájemné úcty. Poznává, jak se lidé sdružují a získává první vědomosti o základních právech a povinnostech člověka. Základem aktivit tohoto okruhu je vedení žáka k osvojování a dodržování základů společenského chování. Žák si osvojuje seznamování s druhými lidmi, jak správně pozdravit a podávat ruku, učí se zásadám stolování, rozvíjení komunikace, rozvíjí své vyjadřovací schopnosti, ale také schopnost naslouchat a být tolerantní k odlišným názorům lidí ve skupině. Dbá na vytváření kladného vztahu ke spolužákům, předcházení šikaně.

S naplňováním tohoto okruhu spojíme také i hodnotící aktivity – budeme nacházet na hodnotících činnostech jen klady. Do tohoto celku zařadíme také prvky mediální výchovy.

3. Lidé a čas:

Naplňováním tohoto okruhu je budování správného režimu dne a jeho dodržování. Režim školní družiny je sestavován a naplňován účelně. Žák se učí respektovat čas druhých, využívat čas vlastní a vytvářet návyky, které přinesou do přípravy na vyučování pravidelnost a účelnost. Ta pak dále vede i ke smysluplnému využívání volného času.

4. Rozmanitost přírody:

Do tohoto tematického okruhu zařadíme pestré aktivity. V jeho rámci se žák seznamuje s rozmanitostí přírody a proměnlivostí živé i neživé přírody. Plánujeme tedy různé tematické vycházky i pobyty v přírodě, při nichž žák pozoruje její bohatství i změny, které se v ní odehrávají. Tyto poznatky dále rozvíjíme při výtvarném nebo jiném zpracování, při didaktických hrách s přírodními motivy, ale také v každodenní péči o pokojové rostliny.

Využijeme také zkušenosti z ekologické výchovy.

5. Člověk a jeho zdraví:

V okruhu Člověk a jeho zdraví žák poznává především sám sebe, získává poučení o zdraví a nemocech, o prevenci chorob, o odpovědnosti za své zdraví. Pro naplnění tohoto okruhu plánujeme aktivity směřující k průběžné péči o osobní hygienu, prevenci úrazů a poukazujeme na důležitost bezpečnosti při všech činnostech, které žák provozuje. Učí se, jak ošetřit jednoduché poranění, jak vyhledat pomoc. Prevencí zdraví jsou pohybové a tělovýchovné aktivity. Dbáme na pravidelný pobyt venku.

6. Člověk a svět práce:

Vzdělávání v oblasti Člověk a svět práce seznamuje žáka s různými pracovními technikami, rozvíjí u žáka zručnost, představitivost a fantazii. Žák dbá na hygienu prostředí a sebeobslužné činnosti. Do této oblasti zařazujeme různé techniky od nejjednodušších ke složitějším.

Práce s různým technickým materiálem:

- zhotovování výrobků z papíru a kartonu
- zhotovování výrobků z drobného přírodního a technického materiálu
- zhotovování výrobků z textilií, ze dřeva
- práce s modelovacími hmotami

Konstrukční práce:

- tvořivé hry se stavebnicemi
- drobné opravy

Pěstitelské práce:

- ošetřování květin
- založení koutku přírody

Exkurze:

- botanická zahrada
- přírodovědné oddělení DDM

VI. Časový plán

Každý program a také plán má určitý časový rámeček, jehož naplnění je vzhledem k proměnlivé organizační struktuře oddělení školních družin často obtížné. ŠVP není ročním plánem, ale je sestaven pro jeden vzdělávací cyklus. Výhodou programu sestaveného pro celý vzdělávací cyklus je jeho operativnost, možnost kreativně reagovat na možné změny podmínek a propojovat či přesouvat témata během celé docházky žáka do školní družiny. Osvědčené činnosti výchovných složek budeme využívat jako náměty pro činnost podle tematických celků v širších komplexech. Systém práce ve školní družině je založený na dobrovolnosti a zájmovosti, a proto školní vzdělávací program pro školní družinu rozvíjí a doplňuje kompetence

získávané ve škole.

Ve školní družině můžeme plánovat činnosti ve třech možných úrovních:

- Průběžné každodenní působení vychovatelky, které se vztahuje k danému tématu.
- Řízená organizovaná činnost, která postupuje podle týdenní skladby zaměstnání.
- Příležitostné akce soustředěné k určitému vybranému tématu.

VII. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání

ŠD je určena žákům 1. stupně, přednostně jsou přijímáni žáci 1. – 3. tříd. O přijetí žáka do ŠD rozhoduje ředitel školy. Žáka přihlašují rodiče na základě přihlášky dítěte do ŠD. ŠD se naplňuje do počtu kapacity – 175 žáků. Žáky 1. - 3. tříd odvádějí do ŠD vychovatelky. Žáci 4. - 5. tříd dochází do ŠD sami. Mimořádný odchod musí být omluven rodiči nebo zákonnými zástupci. Pokud přebírá žáka jiná osoba než zákonný zástupce, musí zákonný zástupce předat ŠD písemné prohlášení, ve kterém žádá, aby byl žák předán jiné osobě.

Odhlášení žáka se provádí písemně s uvedením termínu ukončení docházky do ŠD.

VIII. Personální podmínky

Vychovatelka je iniciátorem a průvodcem žáka při volnočasových činnostech, které přímo nebo nepřímo řídí, navozuje, motivuje, umožňuje a hodnotí. Vyvolává u žáka aktivní zájem o okolí, o sociální kontakty a komunikaci a probouzí jeho vnímavost k podnětům, které poskytuje bližší i vzdálenější okolí. Podněcuje a rozvíjí přirozenou všímavost a zvědavost žáka, jeho chuť objevovat i odvalu projevit se a ukázat, co všechno zvládne. Vychovatelka tyto žádoucí projevy přiměřeně oceňuje a chválí.

Náplň práce vychovatelky:

- Zajišťuje vzdělávání žáků podle ŠVP při dodržování psychohygieny a stanoveného denního režimu školní družiny.
- Dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví, dbá na bezpečnost žáka při činnostech, dbá na čistotu a ochranu životního prostředí.
- Vytváří pestrou a zajímavou skladbu činností a nalézá pro ně v denní skladbě vhodný časový prostor, pro zájmové aktivity využívá odbornou přípravu i osobní zaměření, navozenými činnostmi kompenzuje únavu žáka ze školního vyučování.
- Navozuje radostnou atmosféru a komunikační prostředí, posiluje v dětech kladné city, vytváří pocit bezpečí, zvolenými činnostmi posiluje v dětech sebevědomí, vytváří z žáků dobrý kolektiv.

- Upevňuje hygienické návyky a podporuje dodržování pravidel společenského chování.
- Odpovídá za výsledky pedagogického působení, průběh činnosti zaznamenává do pedagogické dokumentace.
- Připravuje se na výchovně vzdělávací činnost, má vždy připravené vhodné pomůcky.
- Průběžně komunikuje s rodiči a seznamuje je s výsledky chování a pracovní aktivity jejich dítěte ve školní družině.
- Zúčastňuje se aktivně pedagogických porad, školení a schůzí podle plánu školy, spolupracuje s třídními učiteli a výchovnou poradkyní.

Nepřímá výchovná činnost zahrnuje:

- Vypracování plánů výchovné činnosti.
- Přípravu na výchovnou činnost.
- Vedení pedagogické dokumentace.
- Přípravu a zajišťování materiálů pro výchovnou práci.
- Péči o svěřený materiál (sportovní náradí, pomůcky).
- Účast na provozních a pedagogických poradách, na školeních a seminářích.
- Vedení administrativy.
- Styk s rodiči.

Pedagogickou činnost zajišťuje 7 vychovatelek, které jsou zpravidla plně kvalifikované. Další vzdělávání si budou dále prohlubovat v akreditovaných kurzech a samostudiem.

IX. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny:

- Vhodná struktura režimu žáka ve školní družině s dostatkem relaxace a aktivního pohybu dané režimem školní družiny a skladbou zaměstnání.
- Vhodný stravovací a pitný režim.
- Zdravé prostředí užívaných prostorů školní družiny (odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, hygienické vybavení prostorů).
- Ochrana žáka před úrazy.
- Bezpečné uložení všech nebezpečných předmětů (nůžky).
- Pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti.
- Dostupnost prostředků první pomoci.

Psychosociální podmínky:

- Klidné prostředí a příznivé sociální klima – otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému, sounáležitost s oddělením školní družiny a školou.
- Respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům, činnost vycházející ze zájmu žáka a osvojování si toho, co má pro žáka praktický

- smysl a vede k praktické zkušenosti, sledování všestranného prospěchu žáka.
- Věková přiměřenost a motivující hodnocení – respekt k individualitě žáka, jeho hodnocení v souladu s individuálními možnostmi a individuálním pokrokem, dostatečná zpětná vazba.
  - Ochrana žáka před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy.
  - Vytváření podmínek pro spoluúčast žáka na životě školy a školní družiny.
  - Včasná informovanost žáka i jeho rodičů o činnosti školní družiny a jejím vnitřním životě.
  - Vychovatelka vytváří a kontroluje podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáka při výchovné práci ve školní družině.
  - Vychovatelka provádí pravidelné poučení žáka o bezpečnosti a ochraně zdraví.
  - Vychovatelka vychovává žáka k dodržování hygienických zásad a zásad bezpečnosti práce, žák je povinen se přezouvat, dbát na hygienu, zvláště před jídlem a po použití WC.
  - Žák se chová při pobytu ve školní družině a na akcích organizovaných školní družinou tak, aby neohrozil zdraví svoje ani svých spolužáků a jiných osob.
  - Žákovi je zakázáno manipulovat s elektrickými spotřebiči a vypínači bez dozoru vychovatelky.
  - Při přecházení žáka do školní jídelny, na vycházky a jiné akce mimo budovu školní družiny se žák řídí pravidly silničního provozu a pokyny doprovázejících osob.
  - Vychovatelka sleduje zdravotní stav žáka a v případě náhlého onemocnění žáka informuje vedení školy a rodiče postiženého žáka.
  - Při úrazu poskytne žákovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření lékařem, úraz žáka zapíše do knihy úrazů.

X. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

Při výběru činností ve školní družině, při motivování i hodnocení žáka musíme brát ohled na jedince se speciálními vzdělávacími potřebami. Odchytky od standardní náplně školní družiny však vyžadují i práce s nadanými a mimořádně nadanými jedinci. Školní družinu navštěvují i žáci vyžadující specifický pedagogický přístup, a proto je nutné toto zájmové vzdělávání přizpůsobit potřebám, které vyplývají ze zdravotního oslabení nebo postižení žáka. Do oddělení školní družiny může být také začleněn žák ze společensky a kulturně znevýhodněného prostředí s oslabeným rodinným zázemím či jedinec pocházející z jazykově odlišného prostředí. Snížená sociální adaptabilita žáka nebo zvýšená potřeba intenzivnější péče v některé oblasti vyžaduje přizpůsobení forem a obsahu činnosti školní družiny. Integrace má vedle nesporných kladů i svá rizika, která je nutno minimalizovat, aby žák nebyl izolován nebo případně i vyloučen ze

společnosti ostatních. Prostředí a postupy by měly usnadňovat osobnostní a sociální rozvoj i sociální integraci žáka. Začleňování znevýhodněného žáka vyžaduje i vysoce profesionální přístup vychovatelky k jedinci. Vychovatelky si uvědomují, že znevýhodnění v jedné oblasti může posilovat jiné osobnostní předpoklady žáka, který bývá v obtížnější situaci, má menší zkušenosti a větší problémy s osamostatňováním, hůře se prosazuje. Tomuto žákovi je potřeba pomoci zvýšenou motivací, věnovat mu více pozornosti a výrazně ho kladně hodnotit i za malé dílčí pokroky v činnosti. Žák s potřebou podpůrných opatření má být od počátku přijímán jako ostatní, aby nijak nepocíťoval svou odlišnost či nedostatečnost. Podporou výchovného působení je možnost využití práce asistenta pedagoga.

Pro žáka nadaného či mimořádně nadaného je třeba nabízet další doplňkové složitější aktivity. Rozvoj a podpora mimořádných schopností je zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezovala pestrost a šíři ostatního zájmového vzdělávání.

XI. Pravidla pro vnitřní evaluaci a hodnocení

Vnitřní evaluace a hodnocení probíhá na úrovni družiny a oddělení. Provádí je vedoucí vychovatelka i jednotlivé vychovatelky. Analyzujeme a vyhodnocujeme podmínky i výsledky výchovně vzdělávacího procesu, hodnotíme, nakolik jsou naplňovány naše výchovně vzdělávací cíle. Sledujeme individuální rozvoj žáků, jejich pokroky ve výchovně vzdělávacím procesu.